

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับความเข้มแข็งของโรงเรียน

เกษม วัฒนชัย

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับความเข้มแข็งของโรงเรียน”

โดย

นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย

ประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความเข้มแข็งของโรงเรียน”

คำบรรยาย ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี

เจ้าของ ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

พิมพ์ครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ ฉบับ

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๙๒๒๖๓-๑-๕

คณะบรรณาธิการ ปรียานุช ธรรมปียา
ผาณิต เกิดโชคชัย
ปาริชาติ เรืองดิลกรัตน์
ธนินนาท เชี่ยวชาญพานิชย์

รูปเล่ม : บริษัท พ.ศ. พัฒนา ออนไลน์ จำกัด
๑๒ หมู่๑๑ แยก ๓ ถนนพระราม ๖ ซอย ๔๑ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐
โทร. ๐ ๒๒๗๙ ๖๒๒๒ (อัตโนมัติ ๑๕ คู่สาย) โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๖๒๐๓-๔

พิมพ์ที่ : บริษัท ธนรัชการพิมพ์ จำกัด
๔๘๐/๑ ซอยแสงสันต์ ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๔๐

ชวนอ่าน

ในโอกาสที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี และประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้กรุณาเป็นประธานกล่าวเปิดงาน “คัตสรรธัญมณีเวทีภูมิภาค” ภาคกลาง เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จัดโดย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ท่านได้กรุณาเล่าเรื่องเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่อยากให้ครูและเด็ก ๆ ได้รับความรู้ เช่น เรื่องการกำจัดโรคระบาด โครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และโครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านพระราชทานความช่วยเหลือให้แก่ประชาชนในระหว่างที่ทรงครองสิริราชสมบัติตลอดระยะเวลาเกือบ ๗๐ ปี พร้อมทั้งได้อธิบาย ขยายความและยกตัวอย่างที่ครูและเด็ก ๆ สามารถเข้าใจได้ชัดเจนในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักคิด หลักปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย เพื่อให้ทุกคน ทุกครอบครัว ทุกโรงเรียน ทุกชุมชน ทุกบริษัทและทุกประเทศ มีความเข้มแข็งและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงหรือวิกฤตที่อาจจะเกิดขึ้นได้

หลังจากที่ท่านประธานในพิธีกล่าวเสร็จแล้ว มีผู้ร่วมงานจำนวนมากได้ปรารภกับดิฉันว่า ประสงค์จะนำคำกล่าวของท่านประธานไปแบ่งปันให้แก่เพื่อนผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ได้มีโอกาสมารับฟังเรื่องดังกล่าวในวันนั้น ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ จึงขออนุญาตท่านประธานนำคำกล่าวเปิดงานมาถอดความเพื่อจัดทำหนังสือ **“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความเข้มแข็งของโรงเรียน”** เล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ ชื่นชมในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย จะได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อชีวิตที่มั่นคงและมีความสุขสืบไป

ในนามของศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรีและประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ปริญานัฐ ธรรมปียา

ผู้อำนวยการศูนย์สถานศึกษาพอเพียง

มูลนิธิยุวสถิรคุณ

“คັດสรรอัญมณี เวทีภูมิภาค”

เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ภาคกลาง

วันที่ ๑๙-๒๐ กันยายน ๒๕๕๗

ปาฐกถาพิเศษ

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความเข้มแข็งของโรงเรียน”

โดย

ศาสตราจารย์นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย ประธานมูลนิธิยุวสถิรคุณ

ในงานคัสดรธัญมณีเวทีภูมิภาค เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภาคกลาง

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

จัดโดย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ณ โรงแรมรามารการ์เดนส์ กรุงเทพมหานคร

วันนี้จะพูดถึงเรื่องด้วยกัน เรื่องแรก คือ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติมา ๖๐ กว่าปี ได้ทรงงานตรากตรำพระวรกายอย่างมากสำหรับประชาชน อยากจะให้คุณครูและเด็ก ๆ ได้รับความรู้ จริง ๆ ตอนที่เสด็จขึ้นครองราชย์ คือวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๙๙ ตอนนั้นพระองค์ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ ภายใต้กฎหมายไทยถ้าพระมหากษัตริย์ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะจะทรงสั่งราชการไม่ได้ ต้องมีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตอนนั้นจึงมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ดูแลบ้านเมืองไป ส่วนพระองค์ก็เสด็จพระราชดำเนินกลับไปสวิตเซอร์แลนด์เพื่อทรงศึกษาต่อ

เดิมทีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระอนุชาของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๘ ทรงศึกษาวิชาที่สนพระราชหฤทัย คือทางด้านช่าง ด้านวิศวะ แต่พอจะต้องมาทรงรับพระราชภาระเป็นพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงเปลี่ยนวิชาที่จะทรงศึกษาในมหาวิทยาลัย มาเป็นเรื่องรัฐศาสตร์ เรื่องกฎหมาย ที่ตรงกับพระราชภาระของพระมหากษัตริย์ จนถึงวันที่เราเรียกกันว่าวันฉัตรมงคล คือวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ คือวันที่เสด็จเข้าพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ซึ่งเป็นพิธีของพราหมณ์ คือพิธีที่จะเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ทำหน้าที่เต็มทีโดยไม่ต้องมีผู้สำเร็จราชการ ปีนี้ก็ ๒๕๕๗ เอา ๒๕๕๗ ไปลบ ๒๔๘๙ ก็ได้ หรือ ๒๔๙๓ ก็ได้ ก็เกือบ ๗๐ ปีแล้ว

ตอนที่เสด็จขึ้นครองราชย์ใหม่ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทุกภาค ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้ ตะวันออก ตะวันตก ทุกภาคเลย เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรของพระองค์ แล้วก็ไปทรงดูแล้วว่า มีอะไรที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงช่วยประชาชนได้ หลังจากนั้นอีกหลายปี สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชกระแสถึงพระราชภาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงช่วยเหลือประชาชนไว้ชัดเจนมาก มีพระราชกระแสอย่างนี้ครับ “ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และกั้เจ้านายทุกพระองค์ทรงไปช่วยประชาชน เป็นการไปช่วยรัฐบาลช่วยประชาชนนะ” เพราะว่าหน้าที่ในการบริหารประเทศในระบอบประชาธิปไตย เป็นเรื่องของรัฐบาล แต่ในเวลาที่ทรงเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ทรงลงไปช่วยงานของรัฐบาลนั่นเอง

ตรงนี้ในฐานะมูลนิธิก็ดี รวมทั้งมูลนิธิยุวสถิรคุณด้วย พวกเราที่เป็นคนไทยทั้งหลาย เราต้องรู้ว่า หน้าที่หลักของเราคืออะไร แล้วหน้าที่ที่เราไปช่วยรัฐบาลคืออะไร เราก็ติดตามที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชกระแส หน้าที่ของมูลนิธิยุวสถิรคุณ ก็มาช่วยงานของรัฐบาล อย่างการจัดงานวันนี้ ก็ได้ทราบว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ ช่วยกันเป็นเจ้าภาพ ส่วนมูลนิธิยุวสถิรคุณมาเป็นแรงหนุน เพราะมูลนิธิฯ มีหน้าที่มาช่วย รัฐบาล

เมื่อเราไปดูโครงการต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานความช่วยเหลือให้แก่ประชาชน จะสามารถแบ่งเป็นช่วงๆ ได้เป็น ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ๔๐ จนกระทั่งถึง ๖๐ ๗๐ ปี

ในช่วงแรกๆ เนื่องจากประเทศเรายังมีโรคระบาดเยอะมาก มือหิวตกรโรค ตายกันที่เป็นหมื่น มีโรคไข้ทรพิษ มีโรคโปลิโอ สมัยโน้นนะ เป็นโปลิโอนี้แย่มาก เพราะว่า ถ้าเป็นแต่เพียงขาใดขาหนึ่ง ขานั้นก็เสีย แต่ถ้ามันลามมาถึงกล้ามเนื้อที่ช่วยหายใจ ก็จะช่วยหายใจไม่ได้ ตอนนั้นต้องใช้ปอดเทียม แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดหาเงินมาซื้อปอดเทียมให้คนไข้ ทรงช่วยทุกอย่างเลย มีอะไรทรงช่วยได้ทรงช่วยหมด ตอนแรกๆ ทรงช่วยเรื่องกำจัดโรคระบาด โรคเรื้อน วัณโรคต่างๆ เดียวนี้ก็หายไปหมด อย่างโรคเรื้อนนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงออกแบบวิธีการช่วยทุกคนไข้โรคเรื้อน และลูกหลานของคนที่เป็นโรคเรื้อน ให้ตัดขาดเลย ไม่ให้ลูกหลานต้องเป็นด้วย กลายเป็นแบบเรียนของทั่วโลกไป โดยมีมูลนิธิราชประชาสมาสัยอยู่ที่พระประแดงเป็นหลักในการดำเนินการ มีโรงเรียนราชประชาสมาสัยที่แยกลูกหลานของคนไข้โรคเรื้อนออกมา จะได้ไม่ต้องเป็นเหมือนพ่อแม่

สมัยผมเด็กๆ อยู่ที่พิจิตร ในตลาดนี้ เวลาขอทานมาขอที่หน้าบ้าน เป็นโรคเรื้อน ร้อยเปอร์เซ็นต์ เดียวนี้ไม่เห็นแล้ว ประเทศไทยเป็นประเทศแรกๆ ที่สามารถตัดขาดจากโรคเรื้อนไปได้ วัณโรคก็ลดไปเยอะ อหิวาตกโรค นานๆ จะเกิดที หายไปเกือบหมด

โรคคอกพอก โรคเอ่อเพราะขาดไอโอดีน โรคต่างๆ เหล่านี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริว่า จะแก้ปัญหาระยะยาวอย่างไร และแก้ปัญหาทั่วประเทศอย่างไร

อันที่สอง เมื่อแก้โรคระบาดสำเร็จไปแล้ว ปีต่อๆ มา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงช่วยเหลือด้านวางแผน ที่เขาเรียกว่า โครงการที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนหนทาง ยกตัวอย่างแถวหัวหิน ในหมู่บ้านที่อยู่ไกลจากถนนใหญ่ ชาวบ้านออกมาซื้อของก็ลำบากยากเย็น ก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้ทหาร ตชด. (กองกำลังตำรวจตระเวนชายแดน) เอารถแบคโฮเข้าไปช่วยตัดถนน สืบเนื่องมาจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขับรถยนต์พระที่นั่งเข้าไปเอง รถยนต์พระที่นั่งตกหล่ม หล่มมันเยอะมาก หลังจากทีเสด็จฯ กลับมาที่หัวหิน ก็ทรงขอให้ ตชด. ที่หัวหินเอารถแบคโฮเข้าไปปรับถนน แล้วก็โรยกรวด โรยอะไรก็ว่ากันไป สมัยโน้นเมื่อ ๕๐ กว่าปีที่แล้ว พระราชทานพระราชดำริให้สร้างถนนหนทางต่างๆ คลองส่งน้ำต่างๆ ทั่วไปหมดเลย

ต่อมาอันดับสาม คือโครงการที่เกี่ยวกับการทำมาหากินของคนจน คือชาวไร่ชาวนาก็มีโครงการเยอะเลย ตอนนี้มีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ดูแลอยู่ ๔,๐๐๐ กว่าโครงการทั่วประเทศ

ในทุกภูมิภาค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินโครงการที่ช่วยแบบพัฒนาพื้นที่ เรียกว่า “ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งมีอยู่ ๖ แห่งทั่วประเทศ เพื่อศึกษาการพัฒนาในพื้นที่

ที่ภาคกลางกับภาคตะวันออกมีสองที่ ที่แรกคือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี ก่อนที่จะทรงช่วยเหลือนั้น อ่าวคุ้งกระเบน น้ำเน่าหมดเลย กุ้งหอยปูปลาตายหมด ชาวประมงต้องย้ายไปที่อื่น สุดท้ายทรงพลิกฟื้น อ่าวคุ้งกระเบน ตัดเรื่องน้ำเสียที่ลงอ่าว ตอนนี้ชาวบ้าน กลับมาอยู่ได้แล้ว แล้วก็สามารถ เพาะพันธุ์ปลาแปลก ๆ ได้ กรมประมงก็ทำงานอยู่อย่างต่อเนื่อง

ส่วนอีกแห่งหนึ่งที่ฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขาหินซ้อน พวกเราได้ไปดูกันหรือยัง เขาหินซ้อนแถวนั้น สมัยก่อนเป็นดินปนทราย ปลุกได้อย่างเดียว คือ มันสำปะหลัง แล้วสมัย ๓๐ ปี ก่อนโน้น ถ้าปีไหนราคามันต่ำกว่า บาทหนึ่ง ชาวบ้านเขาบอกผมเองครับ เขาบอกต้องปล้นกินครับ ใครขับรถผ่านก็เอาปิ่นแก้ว ไปยิงให้รถคว่ำ แล้วก็เอาของในรถ เดียวนี้ไม่ต้องแล้ว ทำตามโครงการตามพระราชดำริที่ ไปช่วยชาวบ้าน ผมไปเยี่ยมชาวบ้าน เขาบอกว่าเดี๋ยวนี้ผมส่งลูกเรียนมัธยม เรียนอุดมศึกษา

ได้แล้วครับ โดยเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เอาเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ และเอาความรู้ต่างๆ เข้าไป

ได้ข่าวว่าพวกเราพอจะคุ้นกับความรู้เรื่องสามศาสตร์แล้วใช่ไหมครับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเวลาจะทรงงาน ทรงงานก็คือทำงานนั่นเอง ภาษาราชการจะทรงศึกษาเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้งเลย เคยมีพระราชดำรัสว่าในเวลาที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นี้ ถ้าไปทรงแนะนำประชาชนผิด รู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็จะผิดพลาดมากผิดไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะมีพระราชกระแสตลอดเวลาว่า จะทำอะไรต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง

ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีอยู่ข้อหนึ่งใช่ไหม เจาะใจความรู้ทางวิชาการทำอะไรต้องรู้ลึกอย่างรอบคอบ ทำมั่วๆ ไม่ได้ ทำแบบไม่รู้เรื่องนี้ไม่ได้ จะเสียหายนอกจากเสียเวลาแล้ว ยังเสียหายอีก เพราะฉะนั้นมีพระราชดำรัสตลอดเวลาว่า จะทำอะไรต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง นักเรียนก็เหมือนกันนะ เวลาเรียนวิชาอะไร ต้องเรียนให้ลึกซึ้ง ทุ่มเทดูหนังสือ ต้องเรียนให้รู้ให้จริง ๆ ครูก็เหมือนกัน วิชาไหนต้องเตรียม ชั่วโมงหน้าจะสอนอะไร ต้องเตรียมให้ลึกซึ้ง ไม่ใช่สอนมายี่สิบปีดันไม่ต้องเตรียมแล้ว ไม่ใช่ ต้องเตรียม ความรู้

มันเพิ่มอยู่เรื่อย แล้วความรู้ของครูที่จะไปสอนชั่วโมงหน้า เรามีเพิ่มหรือเปล่า ตามโลก
ทันหรือเปล่า

ผู้อำนวยการโรงเรียนเคยคิดถึงเรื่องนี้บ้างไหมว่า ทุกชั่วโมงที่โรงเรียนเราสอน
ให้นักเรียน ควรเป็นความรู้ที่ทันสมัย ลึกซึ้ง รอบคอบใช่ไหม นี่เอาไปใช้ได้เลย

สีพันกว่าโครงการทั่วประเทศ มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ให้ศึกษาทุกภาค ๖ แห่ง
ก็ไปศึกษาเอาก็แล้วกันว่าที่ไหน เพราะฉะนั้นคนไทยจะได้เปรียบกว่าประเทศอื่นตรงที่ว่า
เวลาเราจะไปจับพื้นที่ไหน แล้วพัฒนานี้ เรามีองค์ความรู้อยู่แล้วนะครับ

เราสามารถแบ่งศาสตร์การพัฒนาได้สามศาสตร์ด้วยกัน อันที่หนึ่ง คือ **ศาสตร์ชาวบ้าน** ที่เราเรียกกันว่า **ภูมิปัญญาชาวบ้าน** ปู่ย่าตายายเรามายู่ที่แถวนี้ ประเทศเรา
นี่ ๗-๘๐๐ ปีแล้ว ตั้งแต่เริ่มตั้งอาณาจักรสุโขทัย พ.ศ. ๑๗๘๐ ราว ๆ นั้น ต่อมาก็มาตั้งอาณาจักร
ล้านนาที่เชียงใหม่ พ.ศ. ๑๘๓๙ แล้วก็มาตั้งกรุงศรีอยุธยาสมัยพระเจ้าอู่ทอง พ.ศ. ๑๘๙๓
ทำไมถึงจำได้ ก็เอาตัวเลขสลับกันเท่านั้นเอง ตอนท้ายของเชียงใหม่ ๑๘๓๙ ของอยุธยา
๑๘๙๓ ประวัติศาสตร์เรียนง่ายง่ายถ้ารู้วิธีจำ เด็ก ๆ เข้าใจนะ เวลาสอบนี่ง่าย ๆ ไม่ยาก
อะไร ประมาณนั้น พ.ศ. ๑๘๐๐ บวกลบแล้วเราก็ตั้งประเทศที่นี้ ๗๐๐ กว่าปีแล้ว ในช่วง

๗๐๐ กว่าปีนี่ เรายังไม่มีมหาวิทยาลัยเลยนะ เพิ่งมีมาไม่กี่ปีนี่เอง จุฬาฯ ยังไม่ฉลองร้อยปี แสดงว่าบ้านเราไม่มีมหาวิทยาลัยในสมัยโน้น ปู่ย่าตายายทำไมถึงอยู่ที่นี้มาได้ตั้ง ๖-๗๐๐ ปี เพราะว่าอะไร เพราะว่าลองถูกลองผิด ลองปลูกข้าวแบบนี้ดีไหม ปลูกอ้อยแบบนี้ดีไหม สมัยโน้นไม่มีวิชาปลูกอ้อยจากเมืองนอก และวิชาที่ปู่ย่าเรียนกันมาเป็นวิชาที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่นั้น ๆ เหมาะสำหรับภาคอีสาน ตะวันตก ตะวันออก อย่าไปดูถูกวิชาของปู่ย่าตายายที่เรียกว่า **ศาสตร์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน** ครูเองก็ต้องไปศึกษารอบ ๆ โรงเรียนว่ามีวิชาอะไร บางทีไปเรียนกับปราชญ์ชาวบ้าน แล้วก็เอามาสอนลูกศิษย์ได้

วิชาทำนา ครูเคยทำนาใหม่ ทั้ง ๆ ที่ไปตั้งโรงเรียนอยู่ตรงกลางนา ผมไปโรงเรียนหนึ่งที่ อุดรฯ อำเภอสิรินคร เป็นโรงเรียนประถม ป.๑ - ป.๖ ครูน่ารักมาก ผู้อำนวยการนี่อดยังงี้เลย ที่นั่นเป็นชาวนาทั้งนั้น คนรวยหน่อยก็ปลูกยางพารา โรงเรียนมีพื้นที่มากหน่อย ๓๕ ไร่ ครูแบ่งส่วนหนึ่งทำนา แล้วทำนาแบบงานวิจัยด้วยนะ เด็กนักเรียน ป.๒ สามารถมาบอกกับเราได้ว่าจะเตรียมปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ในนาข้าวอย่างไร อด ๆ ๆ ๆ ขั้นตอนที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ บอกได้หมดยืนพูดแบบนี้ไม่ต้องเอากระดาษท่อง ถามว่า ทำไมบอกได้ เขาบอกครูสอน และก็เอาวิชาทำนาไปที่บ้านพ่อบ้านแม่ที่ทำนา เกี่ยวข้าวลงแปลง ทำได้หมดครับ

กระทรวงศึกษาฯ ไม่เคยเอาหลักสูตรของพ่อแม่ลูกศิษย์ไปสอนในโรงเรียนเลย เพราะฉะนั้น ตอนนี้คนหนุ่มคนสาวเลยไม่ทำนา ทั้งๆ ที่เป็นลูกชาวนานะ ขณะนี้อายุเฉลี่ยของชาวนาไทย ๕๔ ปี สูงเป็นอันดับสามของโลก ชาวนารัสเซียอายุมากที่สุด ๕๗ ปี เพราะอะไร เพราะโรงเรียนไม่อึ้งขังขอบเลยว่า ชาวบ้านที่เป็นพ่อแม่ทำงานอะไร มีอาชีพอะไร เราสอนวิชานั้นสิครับ ในโรงเรียนที่ว่านี้ยังมีพื้นที่ปลูกยางพร้อมๆ กับชาวบ้าน ขณะนี้ต้นยางอายุ ๖-๗ ปีแล้ว กรีดได้แล้ว ครูไปเอาเกษตรอำเภอมาสอนนักเรียนกรีดยาง วันเสาร์อาทิตย์ เด็ก ป.๓ ป.๔ ไปรับจ้างกรีดยางชาวบ้านได้เลย หนึ่งใน **ศาสตร์ชาวบ้าน** อย่าไปดูถูก

สอง **ศาสตร์สากล** ก็คือ สิ่งที่ครูไปเรียนมาแล้วมาสอนหนังสือนี้แหละ ก็เอาไปเติมสิครับ ครูเก่งกว่าชาวบ้านตั้งเยอะแยะ ไปเรียนศาสตร์สากล คือ ศาสตร์ฝรั่ง เอามาสอนในวิทยาลัยครู ครูศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือไปหาในอินเทอร์เน็ตก็ได้ แล้วไปเติมให้ลูกหลานเขาสิครับ วิธีทำเกษตรอินทรีย์ ชาวบ้านอาจจะไม่รู้เรื่อง แต่ครูนี้รู้เรื่อง เพราะครูสามารถนำไปหาวิชาความรู้จากศาสตร์สากลได้

และอันที่สามที่ประเทศอื่นไม่มีคือ **ศาสตร์พระราช** คือโครงการตามพระราชดำริ สี่พันกว่าโครงการ มีหมด การจัดการดิน การจัดการน้ำ การเกษตรแปรรูป พลังงานทางเลือก

สิ่งแวดล้อมชุมชน การปลูกป่า ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชผักสวนครัว มีหมดละครับ โครงการตามพระราชดำริมีทุกอย่างที่ผมกราบเรียน หกเรื่อง เจ็ดเรื่อง เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านทั้งนั้น และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนทั้งนั้นนะครับ ก็ขออนุญาตฝากตรงนี้ว่า สิ่งที่เราจะเรียนรู้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้มีเยอะมาก เป็นสิ่งที่เราจับต้องได้ เป็นโครงการที่เราไปเยี่ยมได้ ไปศึกษาได้

เรื่องที่สองที่เราควรจะเรียนรู้ คือ สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสอนเรา เป็นเรื่องทางนามธรรม แต่เราเอามาแปลงเป็นรูปธรรมได้ ยกตัวอย่าง เช่น **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ที่ได้พระราชทานเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ประเทศไทยเกิดโรคต้มยำกุ้ง คือ เกิดวิกฤตทางการเงิน พรวดเดียวแจ้งหมดเลย บริษัทต่างๆ ปิดหมด โรงงานปิดหมด กรรมกรโรงงานโดนไล่ออก หยุดหมด ไม่มีงานทำ ไม่มีเงินเดือน บ้านก็ไม่มี เพราะว่าเช่าหอพักอยู่ รุ่งขึ้นเช้าไม่มีที่กิน ไม่มีที่นอน ก็ฆ่าตัวตาย ตอนนั้นคนไทยฆ่าตัวตายเยอะมาก หนังสือพิมพ์เอามาลงทุกวันเลย ช่วงปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ พอปลายปี ๒๕๔๒ ก็พระราชทานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับพวกเรา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีคิดและวิถีปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนเข้มแข็ง ถ้าผมออกข้อสอบนะ ถามว่าปรัชญานี้คืออะไร คำตอบที่ผมจะให้คะแนนเต็มก็คือ เป็นวิถีคิดและวิถีปฏิบัติเพื่อให้ทุกคน ทุกครอบครัว ทุกบริษัท ทุกโรงเรียน ทุกชุมชน ทุกประเทศเข้มแข็งสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถรับมือกับวิกฤตได้ เช่น น้ำท่วม ก็อาจจะเสียหาย แต่ไม่เสียหายถึงกับหมดเนื้อหมดตัว ฟันเร็ว ประทานโทษ บ้านไหนก็ตาม ที่คุณพ่อเป็นคนหาเงินเลี้ยงครอบครัวอยู่ ๆ คุณพ่อเกิดรถชนตาย นี่คือวิกฤตของครอบครัว ถ้าครอบครัวนั้นนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตั้งแต่ต้นนะครับ เมียกับลูกก็ไม่ถึงกับล้มตายไปด้วย ยังสามารถจะฟื้นได้ ลูกยังสามารถเรียนหนังสือต่อได้ แต่ถ้าไม่เอาปรัชญานี้ไปใช้ ก็อาจจะเป็นหนี้สินรุงรัง เมื่อพ่อที่เป็นคนหาเงินล้มหายไป เมียกับลูกก็เจ๊งเลย ลูกก็ต้องออกจากโรงเรียนฟื้นไม่ได้

เพราะฉะนั้น ถ้าดูให้ดี ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ มีสองส่วน ส่วนสำคัญ ก็คือส่วนที่เกี่ยวกับการตัดสินใจคือ สามห่วง ได้แก่ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี นั้นเกี่ยวกับการตัดสินใจ เราจะตัดสินใจ จะทำอะไร จะซื้ออะไรก็ตาม ไม่ว่านักเรียนจะซื้อ

รองเท้ากีฬาสักคู่หนึ่ง คุณครูผู้หญิงจะไปตัดชุดใหม่ชุดไทยอีกชุดหนึ่ง คุณครูผู้ชายอยากจะไปออกรถใหม่ นี่ขอให้คิดก่อนว่า สองหลักการแรกคือ **พอประมาณ** และมี**เหตุผล** มีความจำเป็นต้องทำอย่างนั้นหรือเปล่า จำเป็นต้องซื้อหรือเปล่า เหตุผลนี้จริง ๆ ต้องวางอยู่บนหลายฐาน มีเหตุผลทางวิชาการ มีเหตุผลทางด้านกฎหมาย เหตุผล ทางด้านศีลธรรม เหตุผลในเรื่องความจำเป็นของชีวิต อธิบายได้ไหมทำไมต้องไปซื้อรองเท้ากีฬาอีกคู่หนึ่ง ทั้ง ๆ ที่มีอยู่แล้วสามคู่ ทำไมต้องตัดชุดไทยอีกชุดหนึ่ง ขณะนี้มีอยู่แล้วห้าชุด ไม่พอหรือจะออกรถใหม่ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นหนี้เขาอยู่อีกสามแสน อันนี้แหละ การตัดสินใจทำอะไรต้องวางอยู่บนเหตุผล คือต้องพอประมาณตามอัตภาพด้วยและต้องมีเหตุผลด้วย

หลักที่สาม คือ **ไม่กระเทือนภูมิคุ้มกัน** คำว่าไม่กระเทือนภูมิคุ้มกัน ก็คือ ไม่กระเทือนฐานของครอบครัวของเรา ครอบครัวของเราขณะนี้ก็มีเงินออมอยู่สามล้าน เราจะเอาเงินไปตัดเสื้ออีกสักชุดหนึ่ง ไม่เป็นไรหรอกครับ สองพันสามพันก็เชิญ แต่อีกครอบครัวหนึ่งเป็นหนี้อยู่สี่แสน จะไปตัดชุดอีกหมื่นหนึ่งมันควรไหม มันไปกระเทือนภูมิคุ้มกันไหม เข้าใจนะ

อย่างเรามาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนนี้ แหมอยากจะสร้างบาร์มี อยากจะสร้างรั้วโรงเรียนใหม่หมดเลย ป้ายโรงเรียนด้วย ขอสักเจ็ดแสน ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนนี้ ค่าไฟยังไม่ได้ให้เขาเลยหกเดือนแล้ว ไม่มีเงินให้เขา อันนี้แหละคือ ข้อสาม ไปกระเทือนภูมิคุ้มกันของโรงเรียน เข้าใจไหมครับ

ผมมีตัวเลขจะเล่าให้ฟังนะ กระทรวงศึกษาธิการ มีข้าราชการทุกประเภทรวมแล้วสี่แสนคน ทั้งสี่แสน บางคนเป็นหนี้ บางคนไม่เป็นหนี้ บางคนเป็นหนี้้น้อย บางคนเป็นหนี้้นมาก แต่หนี้ทั้งหมดหลงจื้อมกันแล้วเป็นสี่แสนล้าน จดไว้ ๆ สี่แสนล้าน ตัวเลขที่หนึ่งสี่แสนคน ตัวเลขที่สอง หนี้สี่แสนล้านบาท เฉลี่ยคนละล้านสาม ปึงบประมาณ ๒๕๕๘ งบประมาณกระทรวงศึกษาฯ เกือบห้าแสนล้าน แปดสิบลเปอร์เซ็นต์เป็นเงินจ้างคนทำงานคือสี่แสนล้านบาท ทำไม่ได้เงินเดือนตั้งเยอะ แล้วทำไมเป็นหนี้ ก็เพราะไม่เอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

ผมเสนอผู้บริหารที่อยู่นี้นะครับ ถ้าผู้อำนวยการอยากให้ครูในโรงเรียนหายเป็นหนี้เนะ พวุงักกลับไปประชุมครูที่เป็นหนี้ บอกครูครับ ครูขา อยากจะปลดหนี้ใหม่ ถ้าอยากปลดหนี้ เอาปรัชญานี้ไปใช้ รับรองปลดได้ สามปี ห้าปี แล้วแต่นี้มากหนี้้น้อย ทำได้เลยนะจริง ๆ เครื่องมือมีอันเดียว คือบัญชีครัวเรือน บัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน

แต่มีเงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียงนะ ข้อหนึ่ง ต้องมีคุณธรรมถูกไหม ต้องเป็นคนที่มีความพื้นฐานด้านจิตใจ มีคุณธรรม ถูกไหมครับ คุณธรรมที่พูดอยู่ในเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร ความซื่อสัตย์สุจริต ถูกไหมครับ เงื่อนไขแรกเลยก็คือ ทั้งนี้ต้องพัฒนาพื้นฐานจิตใจคนในชาติ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือนักทฤษฎี หรือนักธุรกิจ ให้มีคุณธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความซื่อสัตย์สุจริต

ในบัญชีรับจ่าย เล่นห่วยเดือนละเท่าไร ใส่ให้เต็มๆ ตามความเป็นจริง กินเหล้าเท่าไร สูบบุหรี่เท่าไร ถูกไหมครับ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลดหนี้ อันนี้ง่าย ๆ นะ ทุกคนทำได้นักเรียนก็เหมือนกันนะ ผมอยากให้โรงเรียนในประเทศไทยสอนเด็กอย่างน้อยมัธยมหนึ่งขึ้นมา ให้รู้จักการวางแผนการเงิน และให้ทำบัญชีรายรับรายจ่าย และให้รู้จักวิเคราะห์ทั้งรายรับและรายจ่าย โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามข้อนั่นแหละ พอประมาณ มีเหตุผล ไม่กระทบต่อภูมิคุ้มกัน เมื่อโตขึ้นเขาจะเป็นคนซึ่งไม่ติดหนี้ใคร เขาจะต้องระมัดระวังในการใช้จ่าย

เรื่องที่สองที่จะเอาปรัชญานี้ไปใช้ คือไปสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่องค์กร ที่จริงคำว่า ภูมิคุ้มกัน เป็นภาษาหมอ แปลว่าความเข้มแข็ง เช่นภูมิคุ้มกันโรค เราไปฉีดวัคซีนแก้ไขหวัด

ใหญ่ เพื่อเรามีความเข้มแข็งต่อต้านเชื้อไข้หวัดใหญ่ เข้าใจนะครับ ผมจะใช้คำว่าความเข้มแข็งแทนเพื่อจะได้เข้าใจง่าย ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในประโยคสุดท้าย มีพูดไว้ว่า จะต้องสร้างความเข้มแข็งหรือภูมิคุ้มกันสี่ด้านด้วยกัน สำหรับครอบครัว สำหรับตัวเรา สำหรับโรงเรียน สำหรับบริษัท คือหนึ่ง**ความเข้มแข็งด้านวัตถุ หรือด้านการเงิน หรือด้านเศรษฐกิจ** อันนี้บอกไปแล้ว วางแผนการเงินทำบัญชีครัวเรือน สอง**ความเข้มแข็งทางด้านสังคม** อันนี้ได้แก่การอยู่ร่วมกันในสังคมโดยไม่เบียดเบียนกัน ช่วยเหลือกัน ก็ต้องมีการพัฒนาด้านการศึกษา ศิลธรรม ศาสนา สุขภาพ สาม**ความเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อม** สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างไร ร่มรื่น ปลอดภัยไหม สิ่งแวดล้อมในบ้านเป็นอย่างไรบ้าง ขยะเต็มบ้านไหม และข้อสี่**ความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรม** ยังเล่นลำตัดกันอยู่รีเปลาในภาคกลางนี้ โรงเรียน ชุมชน สังคม ต้องมีความเข้มแข็ง ๔ ด้าน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ไว้ครบหมดเลย

สมมติผมเป็นผู้อำนวยการ ผมอยากเอาปรัชญาไปใช้กับโรงเรียนผม ผมจะประชุมครู ประชุมนักเรียนทั้งหมดเลย บอกเรามาช่วยกันประเมินความเข้มแข็งสี่ด้าน หนึ่ง**ด้านวัตถุ** คือ ด้านเศรษฐกิจ ขณะนี้โรงเรียนมีเงินเหลือเท่าไร มีหนี้เท่าไร มีรายได้เท่าไร มีรายจ่าย

เท่าไรต่อปี ทำอย่างไรจะลดรายจ่าย ทำอย่างไรโรงเรียนจะเพิ่มรายได้ อันนี้คือการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัตถุ ให้โรงเรียนระดมสมองกันสิครับ เราจะประหยัดไฟร่วมกันไหม จะได้ลดรายจ่าย ประหยัดน้ำกันไหม เราจะทำอาสาสมัครกวาดพื้นโรงเรียน ช่วยกันจะได้ไม่ต้องจ้างกันมากมายนัก

เรื่องที่สอง **ความเข้มแข็งทางด้านสังคม** ในโรงเรียนจะเอายังไงดี จะให้มีการเล่นหอยอยู่ไหม จะให้มีการสูบบุหรี่ไหม จะให้มีการเล่นไพ่ไหม อันนี้คือด้านสังคมทั้งหมด ถ้าโรงเรียนนั้นทุกคน เป็นโรงเรียนคุณธรรมนะ เคยได้ยินโรงเรียนคุณธรรมไหม โรงเรียนคุณธรรมมีร้อยกว่าโรงเรียนแล้ว ถ้าเป็นโรงเรียนคุณธรรมแล้ว ข้อสองผ่านเลย

ข้อสามด้าน**สิ่งแวดล้อม**ของโรงเรียน ประตูโรงเรียนมันจะพังรีเปล่า มันจะมาทับเด็กอนุบาลตายอีกไหม ผู้อำนวยการเคยตรวจดูโรงเรียนรอบๆ ไหม สิ่งแวดล้อมโรงเรียน ผู้อำนวยการเคยดูไหม มะพร้าวมันยืนต้นตายมาห้าปีแล้ว มันจะลงมาทับเด็กตายเมื่อไรก็ไม่รู้ เรายึดติดก่อนได้ไหม อันนี้แหละครับ คือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครับ ความเข้มแข็งในเรื่องสิ่งแวดล้อม เรามาช่วยกันทำสิ่งแวดล้อมให้ดี ขยะเรามาแยกไหม ขยะนี้เอาไปทำประโยชน์ไหม เอาไปรีไซเคิลไหม อันนี้แหละครับ คือความเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

อันสุดท้ายคือ**ด้านวัฒนธรรม** ก็เหมือนกัน นักเรียนโตขึ้นมาที่มีวัฒนธรรมใหม่ อย่างน้อยมีวินัยใหม่ มีมารยาทไทยใหม่ อันนั้นคือพื้นฐานของวัฒนธรรม คือมารยาทไทย และวินัยของนักเรียน สองอันนี้ต้องมาก่อน ก่อนจะไปทำเรื่องยากๆ ทำเรื่องง่ายก่อน คือ วินัยนักเรียน ความตรงต่อเวลา การแต่งกายสุภาพ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ถ้าคุณครูปลูกฝังให้นักเรียน นี่แหละ คือภูมิคุ้มกันทั้งสี่ด้าน

สรุป ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร

คือ **หลักคิดและหลักปฏิบัติ**เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง จะมีผู้อำนวยการเก่าซึ่งดีมากเลยย้ายไป ได้ผู้อำนวยการใหม่ไม่ค่อยดีเท่าไรมา โรงเรียนก็ยังเข้มแข็งอยู่ได้ ไม่ใช่ว่าพอผู้อำนวยการใหม่มาทุบเลย เพราะเราเข้มแข็ง ทุกคนประหยัด ทุกคนมีคุณธรรม ทุกคนมีวัฒนธรรมในโรงเรียน ทุกคนรักสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว เข้าใจนะ โรงเรียนโดนน้ำท่วมสักเดือนหนึ่งก็อยู่ได้ เพราะทุกคนรักโรงเรียน มาช่วยโรงเรียนหมดเลย โรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันสูง โรงเรียนนี้เปรียบกับอีกโรงเรียนหนึ่ง ผู้อำนวยการ

ก็เมื่อย่าเป ครูก็มาโรงเรียนมั่ง ไม่มามั่ง เด็กก็รุ่นวายไปหมด ย่าบ้าก็มากมายก่ายกอง อันนั้นแหละคือภูมิคุ้มกันมันแย

ถ้ากลับไปโรงเรียนแล้ว เราไปประเมินภูมิคุ้มกันว่า ด้านไหนเราอ่อนแอ ก็คิดวัคซีนให้มันเข้มแข็ง มีมาตรการว่าหนึ่งปีประเมินตัวเองทีหนึ่ง ปีหน้าเอาปริญญานี้มาใช้ใหม่ ถ้าทำทุกปีประเมินทุกปี สื่อด้านนี้ โรงเรียนจะเข้มแข็งไหมครับ เข้มแข็งแน่นอนเลย อันนี้แหละ คือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หนี้ครูลดไหม ลดแน่นอน กลับไปแบ่งครูออกเป็นสองพวก หนึ่งพวกที่ไม่มีหนี้ กับพวกที่มีหนี้ และกับออกเลย พวกไม่มีหนี้ ให้เอาปริญญานี้ไปใช้สิ แล้วจะค่อยๆ มีเงินออมมากขึ้นๆ อีกไม่กี่ปีก็เป็นเศรษฐีเลย แล้วเป็นคนสะอาด เป็นคนบริสุทธิ์ ทุกคนยกมือไหว้ได้หมดเลย เข้าใจนะครับ ส่วนกลุ่มที่สอง กลุ่มเป็นหนี้ไม่เป็นไร ใช้เวลาสักสามปีลดหนี้ทุกบ้านเลย แต่ที่บ้านต้องเอาด้วยนะ แล้วผมเชื่อเลยว่า โรงเรียนเราจะมีครูที่ไม่เป็นหนี้อีก

เอานะ มาวันนี้ไม่ได้อะไรกลับไป ก็ขอให้ได้ว่า ปริญญานี้ใช้ได้อย่างน้อยสองระดับ คือระดับบุคคลใช้ได้ทั้งครูและนักเรียนในการจัดการการเงินของตัวเอง ในการเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์วางแผนการเงิน เพื่อไม่เป็นหนี้และมีเงินออมมากขึ้น สอง เราสามารถนำเอา

ปรัชญานี้ไปสร้างความเข้มแข็งหรือภูมิคุ้มกันทั้งสี่ด้านได้ ทั้งระดับครอบครัวของครูเอง และระดับโรงเรียนด้วย ขอให้ทุกคนรับรู้ไว้ว่า วิธีคิดแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้เรานี้ ขณะนี้บริษัทเอกชนเอาไปใช้มากเลย

ต่างประเทศก็กำลังตื่นเต้นมาก ว่าทำไมมีสิ่งนี้เกิดขึ้น เพราะสิ่งนี้ช่วยลดความจนไปเลยนะ การแก้ไขความจน ลดไปหมดเลยนะครับ เพิ่มความมั่นคงของครอบครัวและชุมชนขึ้นมา ปัญหาคือคนไทยที่เอาไปใช้ มีน้อยเหลือเกิน เพราะอะไรก็ไม่รู้ล่ะครับ เพราะฉะนั้นฝากครูไว้ด้วยนะครับ

ขอบคุณครับ ■

มูลนิธิยุวสถิรคุณ

FOUNDATION OF VIRTUOUS YOUTH

ในการขับเคลื่อนของมูลนิธิยุวสถิรคุณ

จะเป็นการดำเนินงานควบคู่กันไปใน ๓ ศูนย์หลัก

ซึ่งเป็นหัวใจของมูลนิธิ ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่เยาวชนอย่างยั่งยืน สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างครูและเด็ก รวมถึงสนับสนุนการเสริมสร้างเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและอุดมการณ์ของครู เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดี

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง

มุ่งเน้นให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอน การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะโรงเรียนสถานศึกษาพอเพียงให้เกิดความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม

มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพครู ในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี และเป็นต้นแบบที่ดั่งงามของนักเรียน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน แบบองค์รวม เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ที่พัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ และใช้โครงการานคุณธรรม (Moral Project) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้คู่ความดี ความงามจากการลงมือปฏิบัติจริง และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรม ด้วยความภาคภูมิใจ ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน และส่งเสริมการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เติบโตขึ้น เสริมหนุนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้เป็นต้นแบบ และเป็นศูนย์เรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรม อย่างต่อเนื่องยั่งยืน

ยุวสถิรคุณ

ศูนย์จิตตวิद्याการศึกษา

เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนให้สาธารณชนเกิดความเชื่อมั่นในครูและระบบการศึกษาไทย โดยกระตุ้นและผลักดันให้ทุกภาคส่วนของสังคมปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ เพื่อพัฒนา “ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา อันสอดคล้องกับแนวพระราชกระแสฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และงานวิจัยด้านการศึกษา ระดับโลก ด้วย “๖ โครงการพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูง”

www.vyouth.org

มูลนิธิยุวสถิรคุณ (สำนักงานใหญ่)

๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๐๒๑๖ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๒๓๕

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง

๑๗๓ ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๗๘๗ ๗๐๓๓ ถึง ๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๖

www.sufficiencyeconomy.org fb : ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๐๐๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๒๔๔

ศูนย์จิตตวิद्याการศึกษา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๐๑๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๒๐๘